

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет хімії, екології та фармації

Кафедра органічної хімії та фармації

СИЛАБУС

навчальної практики

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

підготовки	бакалавра
галузі знань	01 – Освіта / Педагогіка
спеціальності	014 – Середня освіта (Хімія)
освітньо-професійної програми	Середня освіта. Хімія
форма навчання	денна

Силабус навчальної практики «Психолого-педагогічна практика» підготовки бакалавра, галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 – Середня освіта (Хімія), освітньо-професійної програми – Середня освіта. Хімія, форма навчання – денна за навчальним планом 2020 року.

10 вересня 2021 р. – 10 с.

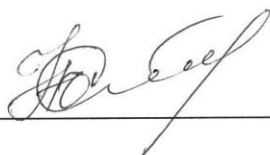
Розробник: Кадикало Елла Максимівна, доцент кафедри органічної хімії та фармації, кандидат хімічних наук

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри органічної хімії та фармації

протокол № 2 від 13 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри:

к.х.н., доцент

(Сливка Н. Ю.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 – Середня освіта (Хімія) Освітньо-професійна програма: Середня освіта. Хімія Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Навчальна
		Рік навчання: 3-й
		Семестр: 6-ий
Кількість годин / кредитів: 90 / 9		Консультації: 6 год.
		Самостійна робота: 84 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: *Кадикало Елла Максимівна*

Науковий ступінь: *кандидат хімічних наук*

Посада: *доцент кафедри органічної хімії та фармації.*

Контактна інформація: +83099 2282112 e-mail: Kadykalo.Ella@vnu.edu.ua

III. Опис дисципліни

- Анотація курсу.** Силабус навчальної практики «Психолого-педагогічна практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за ОПП «Середня освіта. Хімія». «Психолого-педагогічна практика» є продовженням навчального плану студентів по закріпленню отриманих теоретичних знань на практиці. Практика дає правильну уяву про роботу у навчальних закладах. Поглиблення теоретичних знань чергується з набуттям певних умінь.
- Мета і завдання навчальної дисципліни.** Метою «Психолого-педагогічної практики» є закріплення студентами теоретичних знань і практичних вмінь, отриманих при вивченні психолого-педагогічних дисциплін, та розвиток їх умінь і навичок використовувати відповідні знання у процесі організації навчально-виховної роботи у середній та вищій школах.
Основними завданнями психолого-педагогічної практики є: ознайомлення студентів зі специфікою роботи викладача; розвиток вмінь практикантів обґрунтовувати технологічні варіанти організації навчально-виховної роботи особистості у взаємозв'язку з її психологічними та віковими особливостями; розвиток навичок практикантів організовувати психолого-педагогічні спостереження за студентським колективом і за окремими студентами та відображати їх у відповідних характеристиках; продовжити профорієнтаційну

роботу серед студентів, виховувати у них любов до педагогічної професії та готувати до творчої викладацької діяльності.

3. Результати навчання (компетентності).

За результатами проходження психолого-педагогічної практики студенти будуть володіти наступними компетентностями:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК 2. Здатність узагальнювати основні категорії предметної області в контексті загальноісторичного процесу.

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків, відповідно до вимог стандарту базової середньої освіти.

ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів пробудження внутрішніх мотивів дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК 5. Забезпечення охорони життя і здоров'я учнів (у тому числі з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК 8. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією хімічної мови.

ФК 9. Здатність розкривати загальну структуру хімічних наук на основі взаємозв'язку основних учень про будову речовини, про періодичну зміну властивостей хімічних елементів та їх сполук, про спрямованість (хімічна термодинаміка), швидкість (хімічна кінетика) хімічних процесів та їх механізми.

ФК 10. Здатність характеризувати досягнення хімічної технології та сучасний стан хімічної промисловості, їх роль у суспільстві.

ФК 12. Здатність чітко і логічно відтворювати основні теорії і закони хімії, оцінювати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» в основній (базовій) середній школі.

ФК 13. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання хімії, спрямованих на розвиток здібностей учнів, на основі психолого-педагогічної характеристики класу.

ФК 15. Здатність до критичного аналізу й оцінки сучасних досягнень науки, генерування нових ідей під час розв'язування дослідницьких і практичних задач.

ФК 16. Здатність розробляти та управляти проектами.

ФК 17. Здатність соціально, відповідально та свідомо мотивувати людей, рухатися до спільної мети.

За результатами проходження психолого-педагогічної практики студенти отримують наступні результати навчання:

ПРН 1. Знає основні історичні етапи розвитку предметної області.

ПРН 2. Знає загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів, психологію та основні закономірності сімейних відносин.

ПРН 3. Знає та розуміє принципи, сучасні методи, основні методичні прийоми, форми організації навчання певному предмету в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПРН 4. Знає та розуміє індивідуальні особливості навчання різнорідних груп учнів, демонструє готовність застосовувати диференційні підходи до їх навчання, організовувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.

ПРН 6. Добирає і застосовує сучасні освітні технології для формування в учнів предметних компетентностей та здійснює самоаналіз ефективності уроків.

ПРН 7. Володіє формами і методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, вміє відслідковувати динаміку особистісного розвитку дитини.

ПРН 8. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

ПРН 9. Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в діяльності сучасними етичними нормами, принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 11. Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН 12. Використовує інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності; застосовує міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 14. Знає та розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру хімічних наук.

ПРН 20. Знає сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання хімії у загальноосвітній школі.

ПРН 21. Уміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ хімії для пояснення будови, властивостей і класифікації неорганічних і органічних речовин, періодичної зміни властивостей хімічних елементів та їх сполук, утворення хімічного зв'язку, направленості (хімічна термодинаміка) та швидкості (хімічна кінетика) хімічних процесів.

ПРН 26. Уміє переносити систему наукових хімічних знань у площину навчального предмета хімії, чітко і логічно розкривати основні теорії та закони хімії.

ПРН 28. Знає, аналізує, узагальнює світові інновації у навчанні хімії та наукових дослідженнях для їх адаптації і використання у власній практиці.

ПРН 29. Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

Таким чином після проходження психолого-педагогічної практики бакалаври будуть: мати ґрунтовні знання про зміст та головні завдання психодидактики, про особливості взаємозв'язку навчально-виховної роботи із психологічними характеристиками особистості та її віковими особливостями; про закономірності та особливості чуттєвого і абстрактного пізнання; мати ґрунтовні знання про особливості таких процесів особистості як відчуття і сприйняття, увага, пам'ять, мислення, уява, мова; шляхи активізації навчально-виховної роботи; володіти вміннями обґрунтовувати технологічні варіанти організації навчально-виховної роботи у середній та у вищій школах у взаємозв'язку із психологічними та віковими особливостями особистості; уміти самостійно аргументувати прийоми роботи, спрямовані на активізацію навчально-виховного процесу при формуванні знань учнів та студентів; уміти систематизувати та класифікувати навчальну інформацію на основну та допоміжну, виділяючи провідні хімічні поняття і закономірності; мати відповідні вміння цілеспрямовано організовувати психолого-педагогічні спостереження за колективом, за особистістю та за роботою педагогів; вміти систематизувати, аналізувати зібрані матеріали та робити належні узагальнення і висновки; володіти вміннями складати психолого-педагогічну характеристику на учня, на студента та на учнівський колектив чи групу студентів.

4. Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Тривалість – 1-й – 2-й дні практики 1. Проведення установчих зборів, де визначаються порядок, мета та основний зміст проходження практики, конкретні завдання, які повинен виконати студент, звітність з практики. Робота спрямовується на ознайомлення студентів з їх діяльністю впродовж всього періоду практики (згідно програми). Студенти складають детальний план роботи на весь період практики та отримують необхідні консультації. 2. Студенти повторюють теоретичний матеріал, необхідний для проведення відповідних психолого-педагогічних досліджень, зокрема: особливості взаємозв'язку навчально-виховної роботи із психологічними та віковими характеристиками особистості; закономірності та особливості чуттєвого і абстрактного пізнання; пізнавальні психічні процеси (відчуття, сприйняття, увага, пам'ять, мислення, уява, мова); шляхи активізації навчально-виховної роботи.
2. Ознайомлювальний	Тривалість – 3-й– 5-й дні практики 1. Ознайомлення з навчальним закладом, досвідом його роботи, традиціями, особливостями; 2. Ознайомлення зі структурою, змістом навчальних програм з предмета; 3. Ознайомлення зі специфікою роботи вчителів-предметників; 4. Ознайомлення з плануванням виховної роботи класного керівника.
3. Основний	Основний етап починається у другій половині 1-ого тижня та включає 2-й і 3-й тижні; передбачає такі види діяльності:

	1. Проведення цілеспрямованих психолого-педагогічних спостережень за учнівським (студентським) колективом (академгрупою). 1.1. Зосередити увагу на таких аспектах досліджень: • проаналізувати структуру колективу і взаємини у ньому (актив групи, лідери, окремі угруповання, взаємовідносини у групі тощо); • навчальна робота групи (стан успішності, відношення до навчання та до окремих предметів, інтерес до знань тощо); • участь учнів (студентів) у громадській роботі; • суспільно-моральний рівень колективу (обізнаність у поточних подіях, активність, моральні якості, ставлення до праці, культура поведінки, рівень естетичної вихованості тощо); • рекомендації та поради щодо поліпшення виховної роботи у групі. 1.2. Розробити одну з анкет, яка передбачає вивчення певних характеристик учнівського (студентського) колективу або окремого учня (студента) (тематика анкети обирає практикант). 1.3. На основі зібраних матеріалів написати психолого-педагогічну характеристику на учнівський (студентський) колектив. 2. Проведення психолого-педагогічних спостережень за учнем (студентом). 2.1. Зосередити увагу на таких аспектах досліджень: • спрямованість особистості учня (студента) (його прагнення, ідеали, відповідальність, інтереси, ставлення до навчання, до праці, взаємини з колективом тощо); • вольові якості учня (студента) (активність, ініціативність, наполегливість, дисциплінованість тощо); • емоційність характеру; • особливості розумового розвитку учня (студента) (особливість уваги, спостережливості, особливості мислення і пам'яті, культура мовлення, особливості творчої діяльності і уяви, здібності тощо); • висновки і рекомендації стосовно подальшого формування особистості учня (студента). 2.2. На основі зібраних матеріалів скласти психолого-педагогічну характеристику на учня (студента). 3. Використовуючи матеріали психолого-педагогічних досліджень, підготувати для обговорення такі питання (одне з них письмово): а) типи темпераментів особистості та їх врахування у процесі організації навчально-виховної роботи; б) вікові характеристики особистості та їх врахування у процесі організації навчально-виховної роботи; в) активність особистості та її джерела; г) характеристика форм роботи, спрямованих на активізацію навчально-виховної роботи особистості; д) інтерактивні методи навчання та їх роль у формуванні комунікативних компетенцій особистості.
4. Підсумковий	Підсумковий етап охоплює кінець 3-го тижня і передбачає узагальнення матеріалів педпрактики, зокрема:

	1. Оформлення звіту, який включає: 1.1. Підготовка індивідуального щоденника до захисту матеріалів педпрактики. 1.2. Написання психолого-педагогічної характеристики на учнівський (студентський) колектив. 1.3. Написання психолого-педагогічної характеристики на одного з учнів (студентів). 1.4. Розробку анкети, яка передбачає вивчення певних характеристик учнівського (студентського) колективу або окремого учня (студента) (тематику анкети обирає студент). 1.5. Письмову розробку одного з питань (та усну підготовку інших питань, які обговорюються на заліку): • типи темпераментів особистості та їх врахування у процесі організації навчально-виховної роботи; • вікові характеристики особистості та їх врахування у процесі організації навчально-виховної роботи; • активність особистості та її джерела; • характеристика форм роботи, спрямованих на активізацію навчально-виховної роботи особистості; • інтерактивні методи навчання та їх роль у формуванні комунікативних компетенцій особистості.
--	---

5. Види (форми) індивідуальних завдань

- Підготувати відповіді на питання (одне з них – письмово):
 - Типи темпераментів особистості та їх врахування у процесі організації навчально-виховної роботи.
 - Вікові характеристики особистості та їх врахування у процесі організації навчально-виховної роботи.
 - Активність особистості та її джерела.
 - Характеристика форм роботи, спрямованих на активізацію навчально-виховної роботи особистості.
 - Інтерактивні методи навчання та їх роль у формуванні комунікативних компетенцій особистості.
- Розробити одну з анкет, яка передбачає вивчення певних характеристик студентського (учнівського) колективу або окремого учня (студента) (тематику анкети обирає практикант).
- Написати психолого-педагогічну характеристику на учнівський (студентський) колектив.
- Написати психолого-педагогічну характеристику на одного з учнів (студентів).
- Підготувати індивідуальний щоденник для захисту матеріалів психолого-педагогічної практики.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента: студент повинен виконати усі завдання виробничої практики.

Політика щодо академічної доброчесності: усі завдання студент повинен виконувати самостійно.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку не проходження навчальної практики без поважної причини студент може бути не допущений до заліково-екзаменаційної сесії. У випадку не проходження психолого-педагогічної практики через поважні причини студенту може бути дозволено пройти дану навчальну практику у наступному семестрі.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Результати «Психолого-педагогічної практики» оцінюються у 100 балів згідно змісту виконаних завдань.

Оцінювання результатів практики

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: – знання теоретичного матеріалу; вміння застосовувати теоретичні знання й практичні вміння й навички, набуті в процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін	10
2. Психолого-педагогічна майстерність: – вміння вести спостереження; – робити аналіз одержаних результатів; – самостійно узагальнювати матеріали і робити відповідні висновки.	10
3. Особистісні характеристики: – дисциплінованість під час проходження практики; – самостійність; – ініціативність; – комунікабельність; – творчість; – тактовність; – професійна спрямованість.	15
4. Оцінювання звітної документації: – оформлення індивідуального щоденника педпрактики; – психолого-педагогічна характеристика на учнівський (студентський) колектив; – психолого-педагогічна характеристика на учня (студента); – розробка анкети, яка передбачає вивчення певних характеристик студентського колективу або окремого студента (тематику анкети обирає студент); – письмова розробка одного з питань на вибір студента (та усну підготовку інших питань, які обговорюються на заліку).	55
5. Захист практики – повнота та якість оформлення звітної документації; – своєчасна подача звітної документації.	10
Сума	100

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література

1. «Положення про проведення практики студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки» від 29.08.2017 р.
2. Бартко Ж. В. Інтерактивні уроки під час вивчення хімії на профільному рівні. Х.: Вид. група «Основа», 2014. 96 с.
3. Білоус В. Т., Горюнова Л. І., Цимбалюк А. В., Цимбалюк С. Я. Основи організації та методики викладання у вищій школі: Навчально-методичний посібник. Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. 146 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2004. С. 56-78, 247-295.
5. Шулдик Г. О., Шулдик В. І. Педагогічна практика: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. К.: Науковий світ, 2000. 143 с.
6. Пащенко М. І., Пащенко Д. І., Перепелюк Т. Д. Психолого-педагогічна практика (практично-зорієнтований посібник на допомогу студентам, магістрантам, аспірантам, психологам, соціальним педагогам). Умань, 2008. 179 с.
7. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник. Вид. 3-тє, виправ. Суми: Університетська книга, 2010. 352 с.
8. Полтавченко Н. Г. Психологічне дослідження особистості. К., 2007. 231 с.
9. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник. К.: «Академія», 2002. 528 с.

Додаткова:

1. Методичні рекомендації щодо оформлення матеріалів практики.
2. Буринська Н. М. Методика викладання хімії: теоретичні основи. К.: Вища школа, 1987. 255 с.
3. Брюховецька І. В. Методика викладання хімії. Теоретичні основи. Модуль І [тексти лекцій для студентів спеціальності «Біологія. Хімія»]. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2010. 282 с.
4. Підручники з хімії для учнів шкіл згідно оновлених навчальних програм Міністерства освіти України.
5. Методика викладання хімії: Формування знань про основні хімічні теорії та хімічні поняття. Конспект лекцій / Укладач: Е. М. Кадикало. Луцьк: П “Зоря–плюс” ВОО ВОІ СОІУ, 2019. 136 с.